

Lapsiystävällisyyden noudattaminen asioita koskevassa valmistelussa ja päätöksenteossa

147/00.01.02/2019

KH 06.05.2019 § 116

Forssan kaupungille myönnettiin 7.12.2018 Unicefin Lapsiystävällinen kunta -tunnustus. Tunnustusta arvioidaan kahden vuoden välein.

Monialaisesti kaupunkiorganisaatiota ja eri lapsitoimijoita edustava kaupunginhallituksen perustama Unicefin lapsiystävällinen Forssa -ohjelman ja LAPE -hankkeen yhdistetty ohjausryhmä on hyväksynyt tunnustuksen ylläpitämiseksi ja lapsiystävällisen toimintakulttuurin kehittämiseksi toteutettavan toimintasuunnitelman.

Toimintasuunnitelmaan kirjattu lapsivaikutusten arvioinnin (LAVA) pilotointi toteutettiin vuoden 2018 keväällä kasvatuksen ja opetuksen palveluverkkoratkaisua valmisteltaessa. Pilotointi valmisteltiin ja toteutettiin tavoitteena ottaa toimintamalli kaupungilla pysyvästi käyttöön yhtenä YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen tavoitteita edistävänä toimintatapana. Unicefin Lapsiystävällisen kunnan tunnustuksen saaneissa kaupungeissa LAVA-linjauksista ja niiden toteuttamisesta on päättänyt kaupunginhallitus.

Forssan kaupungin lapsiystävällisyystyö perustuu vahvasti koko organisaation toimintakulttuurin kehittämiseen ja toimijoiden laaja-alaiseen huomioon ottamiseen. Siksi lapsivaikutusten arvioinnin linjaukset on tarkoituksenmukaista hyväksyä tätä kulttuuria kunnioittaen. Tavoitteena on pelkän LAVA:n teknisen suorittamisen sijaan ottaa lapsiystävällisyys huomioon kokonaisvaltaisesti eri palveluprosesseissa ja yksittäisten asioiden valmistelussa sekä edistää valmisteluvaiheen monialaista ja moniammatillista yhteistyötä. LAVA on näin yksi lapsiystävällisen valmistelutyön ja päätöksenteon kokonaisuuden elementti.

Kolmiosainen lapsiystävällisen valmistelutyön ja päätöksenteon malli on liitteenä. Ensimmäinen osa kohdistuu kaikkeen valmistelutyöhön vaikutusten yleisenä arvioimisena. Jos yleisen arvioinnin johtopäätös tukee lapsivaikutusten ilmenemistä, kohdistetaan huomio siihen, onko tarkoituksenmukaista toteuttaa lapsivaikutusten arviointi vai kuulla ja/tai osallistaa asianosaisia asian valmisteluun. Kuulemisen ja osallistamisen tuesta ja foorumeista vastaavat tarvittaessa sivistys- ja tulevaisuuspalveluiden toimialan lapsitoimijat. Jos valmisteltavana on asia, joka kohdistuu merkittävästi lapsiin ja nuoriin tai merkittävään osaan lapsia ja nuoria, edetään kolmanteen vaiheeseen eli toteutetaan lapsivaikutusten arviointi. Kolmannessa vaiheessa valmistelun

vastuuviranomainen perustaa moniammatillisen viran- ja toimenhaltijoista koostuvan ydinryhmän, jonka tehtävänä on valmistella ja organisoida LAVA hyväksytyn prosessikuvauksen ja myöhemmin sivistys- ja tulevaisuuslautakunnan hyväksymien menettelytapaohjeiden mukaisesti. Prosessikuvaus on liitteenä.
(TK, JP)

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus hyväksyy kaupungin toimivan asioita koskevassa lapsiystävällisessä valmistelussa ja päätöksenteossa seuraavasti:

1. Kaupunki ottaa käyttöön lapsiystävällisen valmistelutyön ja päätöksenteon mallin hyödyntäen sen toteutuksessa LAVA-prosessikuvausta 1.9.2019 alkaen.
2. Kaupunki perehdyttää esimiehensä mallin käyttöön 31.8.2019 mennessä.
3. Kaupungin intranettiin eli henkilöstön käyttämään sisäiseen verkkopalveluun kootaan mallin toteuttamisen tueksi tarvittavat materiaalit.
4. Sivistys- ja tulevaisuuspalveluiden toimiala arvioi mallia ja sen toteutumista vuosittain tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä. Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta ehdottaa tarvittaessa malliin tehtävät tarkennukset ja muutokset kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi.
5. Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) toteutetaan aina valmisteltaessa pääasiassa alaikäisiin lapsiin kohdistuvaa rakennushanketta sekä alaikäisten lasten palvelun oleellista muutosta, kuten palvelun perustamista tai lakkauttamista.
6. Kaupunki suosittaa myös konserniyhtiöidensä ja Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän ottavan mallin käyttöön tarkoituksenmukaisilta osin.

Päätös: Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.